
Proč vláda pokutuje vzdělání?

Proč vláda pokutuje vzdělání?

HOSPODÁŘSKÉ NOVINY

28.5.2008 , autor: Pavel Šaradín

Každá polistopadová vláda slibovala, že bude více podporovat výzkum a vysoké školství. Za celou tu dobu nám byla vzorem většina zemí Evropské unie, za příklad se považovalo zejména Irsko, které právě skrze podporu vzdělání a výzkumu nesmírně zbohatlo. Rovněž současná vláda se zavázala ve svém programovém prohlášení, že »budou vytvořeny podmínky pro větší zpřístupnění vysokoškolského vzdělávání a pro rozšíření nabídky studijních oborů. Vláda sníží sociální bariéru v přístupu k vysokoškolskému vzdělání a navýší prostředky z veřejných zdrojů pro vzdělávání, vědu a výzkum.«

Topolánkova priorita?

Více peněz vysoké školy ze státního rozpočtu zatím nedostávají a vláda se vůbec nesnaží, aby školy přijímaly více studentů, ba naopak. Přílivu studentů na vysoké školy brání.

Jak je to možné, když i samotný premiér Mirek Topolánek si spojuje úspěch se vzděláním a ptá se »proč ale neumožníme všem lidem, kteří k tomu mají předpoklady, aby dostali šanci?«

Je skutečně třeba čekat na systém půjček, stipendií a školného? Nelze více činit již nyní, musíme čekat na reformu?

Vysoké školy jsou dnes financovány prostřednictvím státního rozpočtu tak, že dostávají peníze na studenta. Jednotkou je tzv. normativ, který činí zhruba 34 tisíc korun. Každá veřejná vysoká škola má možnost navýšit každoročně počet studentů pouze o pět procent.

Výuku studentů, které přijme nad tento limit, dotuje ze svého sama. Nejde přitom o zanedbatelné částky.

Letos navíc ministerstvo školství přišlo nečekaně s nepříjemnou novinkou.

Nejenže normativ na studenty přijaté nad limit nevyplácelo, ale navíc za ně provádělo školám odpočet. Například Masarykově univerzitě ministerstvo odečetlo 60 milionů korun.

Univerzitě Palackého 15 milionů, Vysoké škole ekonomické 47 milionů korun atd.

Nejsou to tedy vysoké školy, kdo se před studenty zavírá. Kohoutky ve skutečnosti škrtí vláda, respektive ministerstvo školství.

Obory, po nichž je poptávka a které rostou velmi dynamicky, jsou třeba úspěšné i v mezinárodním měřítku, se nemohou přirozeně rozvíjet.

Ztížen je samozřejmě vznik nových oborů.

Bité školství

Jistě, vysoké školy potřebují hlubší reformy, zlepšit produktivitu, motivaci pedagogů a naučit se více hospodařit.

Udělování »pokut« za přijímání většího počtu studentů rozhodně k těmto cílům nevede.

Podíváme-li se na oblasti, kam vláda posílá více peněz a kde miliardové dluhy odpouští, pak můžeme s naprostou jistotou udělat tento závěr:

Vysoké školství prioritou Topolánkova kabinetu není.

Ministerstvo školství snížilo vyplácený normativ na studenta. Masarykově univerzitě tak »zmizelo« 60 milionů korun.

Pavel Šaradín, Autor působí na FF UP v Olomouci

